

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΔΕΚΑΤΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 15^η Ιανουαρίου 2026, με την ακόλουθη σύνθεση: Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δεκάτου Τμήματος, Αργυρώ Μαυρομάτη και Ευθύμιος Καρβέλης, Σύμβουλοι, Αθανασία-Μυροφόρα Σιδηροπούλου και Βασίλειος Λιακόπουλος (εισηγητής), Πάρεδροι, οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Επιτροπεύων Πάρεδρος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Θεόδωρος Μαυροβουνιώτης, ως νόμιμος αναπληρωτής του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, ο οποίος είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Μαρία Φορτσερά, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 27.5.2022 (ΑΒΔ .../27.5.2022) έφεση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (νπδδ) με την επωνυμία «... Πανεπιστήμιο ...», νομίμως εκπροσωπούμενου, με έδρα την ..., με ΑΦΜ ..., το οποίο παραστάθηκε διά της πληρεξουσίας δικηγόρου του Σοφίας-Μαρίας Τσακοτέλλη (ΑΜ ΔΣΑ ...),

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Αικατερίνης Λημνιώτου (ΑΜ ΝΣΚ ...).

Με την έφεση αυτή ζητείται η ακύρωση α) της ... ΕΞ 2022/5.4.2022 απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, β) του ευρήματος 7 της ... (και όχι ... ως εκ παραδρομής αναγράφεται στο δικόγραφο της έφεσης) έκθεσης

αποτελεσμάτων προγραμματισμένου ελέγχου, γ) του .../26.4.2021 εγγράφου του Προϊσταμένου της ΔΥΕΕ έδρας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και δ) κάθε άλλης συναφούς πράξης, απόφασης ή παράλειψης.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Την πληρεξούσια δικηγόρο του εκκαλούντος, η οποία, αφού αναφέρθηκε στο δικόγραφο της έφεσης, το περιεχόμενο του οποίου ανέπτυξε και προφορικά στο ακροατήριο, ζήτησε την παραδοχή της, καθώς και προθεσμία για να καταθέσει υπόμνημα, η οποία και της δόθηκε μέχρι την Πέμπτη 22 Ιανουαρίου 2026.

Την Δικαστική Πληρεξούσια του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ζήτησε την απόρριψη της έφεσης καθώς και προθεσμία για να καταθέσει υπόμνημα, η οποία και της δόθηκε μέχρι την Πέμπτη 22 Ιανουαρίου 2026.

Τον Επιτροπέοντα Πάρεδρο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την έκδοση προδικαστικής απόφασης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη μέσω της δημόσιας διαδικτυακής υπηρεσίας e-presence.gov.gr, σύμφωνα με το άρθρο 295 παρ. 5 του ν. 4700/2020, στις 24 Μαρτίου 2026, με τη συμμετοχή όλων των ως άνω μελών του.

Αφού άκουσε την εισήγηση του Παρέδρου Βασιλείου Λιακόπουλου

Μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο και αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Με την υπό κρίση έφεση, για την οποία δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (βλ. άρθρο 308 παρ. 3 του ν. 4700/2020, Α', 127), όπως αυτή αναπτύσσεται με το από 19.1.2026 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα και αντικρούεται με το από 22.1.2026 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και με τις ... ΕΞ 2025/4.11.2025 απόψεις του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ζητείται παραδεκτώς η ακύρωση της ... ΕΞ 2022/5.4.2022 απόφασης του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου

Οικονομικών, με την οποία επιβλήθηκε σε βάρος του εκκαλούντος νπδδ κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση ύψους 103.080,02 ευρώ, κατ' εφαρμογή του ευρήματος 7 της ... έκθεσης αποτελεσμάτων του τακτικού ελέγχου που διενεργήθηκε στο εκκαλούν για το χρονικό διάστημα από 4.11.2019 έως 6.11.2019 και από 25.11.2019 έως 27.11.2019 από την ορισθείσα ομάδα ελέγχου της Δημοσιονομικής Υπηρεσίας Εποπτείας και Ελέγχου (ΔΥΕΕ) στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας. Απαραδέκτως περαιτέρω ζητείται η ακύρωση του ευρήματος 7 της ως άνω έκθεσης αποτελεσμάτων του προγραμματισμένου ελέγχου και του .../26.4.2021 εγγράφου του Προϊσταμένου της ΔΥΕΕ έδρας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, με το οποίο γνωστοποιήθηκε στο εκκαλούν το απορριπτικό αποτέλεσμα της εξέτασης του ΕΠ .../23.3.2020 εγγράφου των αντιρρήσεων του κατά της .../25.2.2020 προσωρινής έκθεσης ελέγχου, δοθέντος ότι τόσο η έκθεση αποτελεσμάτων ελέγχου μετά του ενσωματωμένου σε αυτήν ευρήματος 7, ως προπαρασκευαστική πράξη (βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμ. Απόφαση 1179/2024 σκ. 7), όσο και το προαναφερθέν έγγραφο γνωστοποίησης, ως ενημερωτικού χαρακτήρα, στερούνται εκτελεστότητας. Ομοίως, απαραδέκτως ζητείται η ακύρωση κάθε άλλης συναφούς διοικητικής πράξης, απόφασης ή παράλειψης, δοθέντος ότι κατά το μέρος αυτό η έφεση παρίσταται απορριπτέα ως αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης (βλ. ΕλΣυν Δέκατο Τμ. Απόφαση 1478/2025).

2. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3492/2006 «Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις» (Α', 210) συστάθηκε Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής. Από τις διατάξεις του ν. 3492/2006 [βλ. και άρθρο 21 εδάφιο ιδ' του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας [...]» (Α', 143), καθώς και 2/79353/ΔΥΕΠ/28.8.2013 «Έγκριση Κανονισμού Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.)» απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (Β', 2197)], σε συνδυασμό με τις διατάξεις της 2/40379/ΔΥΕΠ/19.4.2013

«Κανονισμός της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) περί Επιβολής Δημοσιονομικών Διορθώσεων» (Β', 1076) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (στο εξής: «Κανονισμός»), με την οποία κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 20 παρ. 3 του ν. 3492/2006 καθορίζονται ο τρόπος επιβολής και υλοποίησης των δημοσιονομικών διορθώσεων, τα κριτήρια και οι κλίμακες των κατ' αποκοπή δημοσιονομικών διορθώσεων, προκύπτουν τα ακόλουθα: Οι φορείς στους οποίους αφορούν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, οι έλεγχοι και τα διοικητικά μέτρα και κυρώσεις που αναφέρονται στο νόμο καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού (άρθρο 3). Στο καθοριζόμενο με τον τρόπο αυτό υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής του νόμου εμπίπτει το εκκαλούν [βλ. 2/20491/ΔΣΜΕΚ/27.2.2019 «Καθορισμός φορέων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ελεγχόμενων από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών» (Β', 902) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, άρθρο μόνο, παράγραφος Δ «Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου», υποπαράγραφος 4 «Πανεπιστήμια (Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα-Α.Ε.Ι.)», σημείο 13].

3. Περαιτέρω, μεταξύ άλλων αρμοδιοτήτων, οι οποίες προσδιορίζονται στο άρθρο 2 του ίδιου νόμου, η Γ.Δ.Δ.Ε.: α) ασκεί έλεγχο στη διαχείριση του προϋπολογισμού των προαναφερόμενων φορέων, προκειμένου να διαπιστωθεί ιδίως εάν: αα) τα ποσά τα οποία ψηφίζονται ή χορηγούνται, δαπανώνται για τους σκοπούς για τους οποίους εγκρίθηκαν ή χορηγήθηκαν, ββ) κατά την πραγματοποίηση των δαπανών τηρούνται οι ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι αρχές της δημοσιονομικής δέσμευσης, της νομικής δέσμευσης και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, β) ασκεί έλεγχο στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, προκειμένου να διαπιστωθεί η επάρκειά τους, γ) λαμβάνει ή εισηγείται τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των φορέων, ώστε να συμβάλει: αα) στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων τους, ββ) στη σύννομη και αποτελεσματική διαχείριση των χρημάτων που δαπανούν.

4. Για τους σκοπούς του ως άνω νόμου, «παρατυπία» συνιστά κάθε παράβαση διάταξης του εθνικού ή του κοινοτικού δικαίου με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο προϋπολογισμός του ελεγχόμενου φορέα ή η περιουσιακή κατάσταση αυτού, ως «αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης» ορίζεται η δημοσιονομική διαχείριση σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, «δημοσιονομική διόρθωση» είναι η αφαίρεση ποσού από τον προϋπολογισμό του φορέα, το οποίο αντιστοιχεί στην οικονομική ζημία που προέκυψε για τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή τον προϋπολογισμό του φορέα από μεμονωμένη ή συστημική παρατυπία των οργάνων του και η επαναφορά του στον Κρατικό Προϋπολογισμό ή η διάθεσή του για άλλες δραστηριότητες του φορέα, αντιστοίχως (άρθρο 4 παρ. 5, 6 και 7 του ν. 3492/2016 και άρθρο 2 του Κανονισμού). Μετά το πέρας κάθε δημοσιονομικού ελέγχου, προγραμματισμένου ή έκτακτου (άρθρο 13 ν. 3492/2006, άρθρα 3 παρ. 2 περ. α' του Κανονισμού), οι δημοσιονομικοί ελεγκτές ή οι ελεγκτικές ομάδες συντάσσουν έκθεση (άρθρο 16 του ν. 3492/2006 και άρθρο 4 του Κανονισμού), κατά της οποίας οι ελεγχόμενοι φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν εγγράφως αντιρρήσεις (άρθρο 17 παρ. 3 του ν. 3492/2006 και άρθρο 5 παρ. 1 του Κανονισμού). Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Συντονισμού Ελέγχων (Ε.Σ.ΕΛ.) [άρθρο 10 παρ. 1 και 2 περ. β' του ν. 3492/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 4281/2014 (Α', 160) και άρθρο 5 παρ. 2 του Κανονισμού], ύστερα από εισήγηση των δημοσιονομικών ελεγκτών και η απόφαση της Ε.Σ.ΕΛ. επί των αντιρρήσεων ενσωματώνεται στην οριστική έκθεση (άρθρο 17 παρ. 7 του ν. 3492/2016 και άρθρο 5 παρ. 2 του Κανονισμού). Η Γ.Δ.Δ.Ε. μπορεί να επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις, σε περιπτώσεις που εντοπισθούν μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες σε υπηρεσίες των ελεγχόμενων φορέων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Επιβολής Δημοσιονομικών Διορθώσεων (άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 3492/2006).

5. Το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης σε σχέση με μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες, υπολογίζεται, όπου αυτό είναι δυνατόν και εφαρμόσιμο, με βάση τις μεμονωμένες δαπάνες ή την απώλεια εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων και ισούται προς το ποσό της προκληθείσας ζημίας (άρθρο 20 παρ. 1

του ν. 3492/2006 και άρθρο 7 παρ. 1 του Κανονισμού). Όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί επακριβώς το ποσό της προκληθείσας ζημίας ή όταν η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης θα ήταν δυσανάλογη, τα όργανα της Γ.Δ.Δ.Ε. επιβάλλουν δημοσιονομικές διορθώσεις κατ' αποκοπή, υπολογίζοντας τη βαρύτητα της παράβασης, την έκταση και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις κάθε αδυναμίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία (άρθρο 20 παρ. 2 του ν. 3492/2006 και άρθρο 7 παρ. 2 και 8 παρ. 4 του Κανονισμού). Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλουν τα όργανα της Γ.Δ.Δ.Ε., σε υπηρεσία ή στον ελεγχόμενο φορέα εν γένει, αποτελούν μείωση των πιστώσεων του συνολικού προϋπολογισμού του φορέα, του οποίου η υπηρεσία διέπραξε την παρατυπία, επομένως δεν μπορούν να διατεθούν για δραστηριότητες άλλων υπηρεσιών του ίδιου φορέα (άρθρο 21 παρ. 2 του ν. 3492/2006 και άρθρο 10 παρ. 2 του Κανονισμού). Το ποσό των δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλουν τα όργανα της ΓΔΔΕ σε φορείς που χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται από το κράτος αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της επιχορήγησης. Εάν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους που εκδόθηκε η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης, δεν καταστεί δυνατή η είσπραξη του ποσού αυτής, τότε το ποσό αφαιρείται από τον προϋπολογισμό του φορέα του επόμενου οικονομικού έτους (άρθρο 21 παρ. 2 του ν. 3492/2006 και άρθρο 10 παρ. 1 του Κανονισμού). Στην απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης ρητώς αναφέρεται η αναλυτική αιτιολογία της [άρθρο 9 του Κανονισμού, (βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμήμα Απόφαση 1616/2023)].

6. Οι κατ' αποκοπή δημοσιονομικές διορθώσεις επιβάλλονται με βάση τις κλίμακες ποσοστών που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Α' του ως άνω Κανονισμού, ως αυτό έχει τροποποιηθεί με την 72/2.1.2017 (Β', 45) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Μεταξύ άλλων, σχετικά με τις παρατυπίες οι οποίες αφορούν στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, εάν η σύμβαση, μολονότι δεν συνέτρεξε ανωτέρα βία οφειλόμενη σε απρόοπτα περιστατικά, συνήφθη χωρίς επαρκή κινητοποίηση του ανταγωνισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση

ανερχόμενη σε ποσοστό 25% του ποσού της σύμβασης, περαιτέρω, δε, ανάλογα με τη βαρύτητα της διαπιστωθείσας παρατυπίας ή εφόσον συντρέχουν λόγοι κοινωνικά ευαίσθητου ή πιεστικού χαρακτήρα ή άλλοι λόγοι που εκτιμώνται κατά περίπτωση, το ποσοστό δημοσιονομικής διόρθωσης μπορεί να καθορίζεται από 2% έως 25% (πρβλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμήμα Απόφαση 1616/2023).

7. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 3, 5, 6, 26, 27, 28, 32, 116, 117 και 118 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α', 147), ως αυτές ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο, συνάγεται ότι η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, εκ μέρους, μεταξύ άλλων, των νπδδ διενεργείται κατά κανόνα, και ανεξαρτήτως του εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν ή όχι στα όρια εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, κατόπιν προσφυγής στην ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία (άρθρα 27 και 28). Μόνο κατ' εξαίρεση, στις περιοριστικά αναφερόμενες στο νόμο περιπτώσεις (άρθρο 32), οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά (βλ. ΕλΣυν Ολομ. Απόφαση 304/2023), επιτρέπεται η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, αφού αυτή συνιστά παρέκκλιση από τις αρχές της διαφάνειας, της ισότητας συμμετοχής στις διαδικασίες για την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης ή της διαπραγμάτευσης, είναι επιτρεπτή, άνευ ανάγκης συνδρομής ειδικού λόγου (άρθρο 118), στην περίπτωση που η εκτιμώμενη αξία των υπηρεσιών δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000,00 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), ενώ, στην περίπτωση που η αντίστοιχη αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των 60.000,00 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), επιτρέπεται προσφυγή στη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού (άρθρο 117). Επίσης, η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης ή της διαπραγμάτευσης είναι δυνατή (άρθρο 32 του ν. 4412/2016), μεταξύ άλλων, στην περίπτωση που λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα Αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές ή/και κλειστές διαδικασίες.

8. Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/EK (βλ. άρθρο 2 παρ. 2 περ. δδ του ν. 4013/2011, Α΄, 204, ως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο). Οι περιστάσεις που επικαλείται η αναθέτουσα Αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική της ευθύνη, επιπροσθέτως δε, οι περιστάσεις αυτές πρέπει να προκύπτουν με σαφήνεια και πληρότητα από τα στοιχεία του φακέλου, ενώ το βάρος απόδειξης της συνδρομής τους φέρει η ίδια η Αρχή (βλ. ΕλΣυν Δεύτερο Τμήμα Απόφαση 1180/2025). Η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων δεν παρέχει τη διακριτική ευχέρεια στην αναθέτουσα αρχή να επιλέξει μη διαγωνιστική διαδικασία άνευ άλλου τινός, αν δεν αποδειξεί ότι, εξαιτίας αυτής, δεν μπορούσε να ακολουθήσει διαγωνιστικές διαδικασίες έστω με συντετμημένες προθεσμίες (βλ. ΕλΣυν Ολομ. Απόφαση 304/2023).

9. Η τήρηση χρονοβόρων διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας ενδεχομένως και της υποβολής προσφυγών και αιτήσεων αναστολής-ακύρωσης, εκ μέρους των συμμετεχόντων στον επίμαχο διαγωνισμό, δεν αποτελεί, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, απρόβλεπτο γεγονός, αλλά ένα ενδεχόμενο που οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχής κατά τον προγραμματισμό των συμβάσεων της (βλ. ΕλΣυν VI Τμήμα Απόφαση 1784/2011, Πράξη 91/2007, Στ΄ Κλιμ. Πράξη 377/2018). Ειδικότερα, η προσβολή εν γένει πράξεων της διαγωνιστικής διαδικασίας από υποψήφιο ανάδοχο αποτελεί πιθανή εξέλιξη σε κάθε διαγωνισμό, η οποία θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από την αναθέτουσα αρχή, κατά τον προγραμματισμό των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών. Αντίθετη παραδοχή, θα παρείχε την ευχέρεια στις αναθέτουσες αρχές, με υπαίτιες καθυστερήσεις ή παραλείψεις των οργάνων τους ως προς την έγκαιρη έναρξη και ομαλή εξέλιξη των διαδικασιών της διενέργειας των

διαγωνισμών για τη σύναψη των συμβάσεών τους, να επιλέγουν, με την προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, τους φορείς της αρεσκείας τους.

10. Στον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων συμπεριλαμβάνονται τόσο το τυχόν προβλεπόμενο δικαίωμα προαίρεσης όσο και οι τυχόν παρατάσεις αυτών, ενώ δεν επιτρέπεται η κατάτμηση των συμβάσεων προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4412/2016. Τούτων έπεται, ότι η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν δύναται να έχει σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιοσδήποτε διάταξης του ως άνω θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων. Η σύμβαση δεν κατατέμεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιοσδήποτε διάταξης του ν. 4412/2016, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους (βλ. άρθρο 6 παρ. 1, 3 και 8 του ν. 4412/2016). Στο πλαίσιο αυτό, απαγορεύεται ο επιμερισμός της συνολικής απαιτούμενης ποσότητας ομοίων ή ομοειδών, κατά τη φύση τους και την αντίληψη των συναλλαγών, υπηρεσιών σε περισσότερες μικρότερες ποσότητες και η διενέργεια αντίστοιχων τμηματικών αναθέσεων, αντί μιας ενιαίας, στο μέτρο που η κατάτμηση αυτή έχει ως συνέπεια τη μη τήρηση της επιβαλλόμενης διαγωνιστικής διαδικασίας. Εξάλλου, ο ενιαίος ή μη χαρακτήρας μιας προμήθειας ή υπηρεσίας κρίνεται βάσει των απαιτούμενων τεχνικών προδιαγραφών των υπό προμήθεια ειδών και της παροχής των υπηρεσιών, της λειτουργικότητάς τους και της αντίληψης των συναλλαγών (βλ. ΕλΣυν Δεύτερο Τμήμα Απόφαση 1180/2025).

11. Επιπροσθέτως, με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4412/2016, το οποίο εντάσσεται στο Βιβλίο Ι του νόμου, και τις συναφείς ρυθμίσεις του άρθρου 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, τίθενται οι κανόνες για τη μέθοδο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των δημοσίων συμβάσεων. Και τούτο προκειμένου να διαπιστωθεί αν μία δημόσια σύμβαση υπερβαίνει ή υπολείπεται των χρηματικών ορίων που αναφέρονται ιδίως στο άρθρο 5 του νόμου, ήτοι προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η δημόσια σύμβαση εμπίπτει στο αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Στο πλαίσιο δε αυτό (άρθρο 6 παρ. 8 του ν. 4412/2016) προβλέπεται

ότι όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ', το οποίο ρυθμίζει τα κατώτατα όρια, η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων.

12. Κατά παρέκκλιση, όμως, του ως άνω κανόνα, στην περίπτωση υποδιαίρεσης μίας σύμβασης υπηρεσιών σε τμήματα, παρέχεται, με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του ως άνω άρθρου 6, η δυνατότητα της ανάθεσης ενός ή περισσότερων επιμέρους τμημάτων με τη διαδικασία που υπαγορεύει η εκτιμώμενη και μόνο αξία του συγκεκριμένου τμήματος ή των συγκεκριμένων τμημάτων (βλ. και προαναφερθέντα άρθρα 117-118 ν. 4412/2016), εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η αναθέτουσα αρχή έχει προβεί στην υποδιαίρεση της σύμβασης σε τμήματα (βλ. και άρθρο 59 του ν. 4412/2016), β) η εκτιμώμενη αξία εκάστου τμήματος των προς προμήθεια αγαθών (χωρίς Φ.Π.Α.) υπολείπεται του ποσού των 80.000 ευρώ και γ) η συνολική αξία των αποσπώμενων τμημάτων (ενός ή περισσότερων) δεν υπερβαίνει το 20% της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων, στις οποίες έχει διαιρεθεί η προτεινόμενη αγορά ομοιογενών υπηρεσιών, ήτοι του συνολικού προϋπολογισμού του σχεδίου αγοράς (βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμήμα Απόφαση 1055/2024).

13. Η ανωτέρω δυνατότητα ανάθεσης μεμονωμένων τμημάτων παρέχεται στο πλαίσιο του αυτού σχεδίου αγοράς, στο πλαίσιο της οποίας το μεν υφίσταται υποδιαίρεση των προς προμήθεια υπηρεσιών σε τμήματα, το δε κάποια τμήματα (με προϋπολογισμό έκαστο μικρότερο των 80.000 ευρώ και συνολική αξία που δεν υπερβαίνει το 20% της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων) αποσπώνται και ανατίθενται με απευθείας ανάθεση ή συνοπτικό διαγωνισμό, ενώ τα λοιπά τμήματα ανατίθενται με την ανοικτή διαδικασία (βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμήμα Απόφαση 1055/2024, Στ'Κλιμ. Πράξη 339/2023). Κατά συνεκδοχή, για την εφαρμογή της εξαιρετικής διάταξης της παραγράφου 10 του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 περί δυνατότητας ανάθεσης μεμονωμένων τμημάτων σύμβασης, δεν είναι δυνατή η σύγκριση της αξίας των ανατιθέμενων με αυτοτελή διαδικασία απευθείας ανάθεσης ή συνοπτικού διαγωνισμού τμημάτων υπηρεσιών, με

προηγούμενη χρονικά αυτοτελή και ανεξάρτητη έτερη ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας, μάλιστα, δεν υφίσταται υποδιαίρεση του αντικειμένου της σύμβασης σε τμήματα, αντιθέτως, ρητά απορρίπτεται ως απαράδεκτη προσφορά για μέρος των προκηρυχθεισών όμοιων υπηρεσιών.

14. Όπως, κατά πάγια νομολογία, γίνεται δεκτό, η αιτιολογία, ως ουσιώδης διαδικαστικός τύπος, απαιτείται να εκτίθεται, έστω και συνοπτικά, στο σώμα δυσμενούς απόφασης, όπως η εκδιδόμενη κατά τις διατάξεις που παρατίθενται στις σκέψεις 2 και 3, κατά το ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενό της, δηλαδή τη νομική και ιστορική αιτία θεμελίωσης και το επιστρεπτέο ποσό. Η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται με ρητή παραπομπή σε έγγραφο της αρμόδιας Αρχής στο οποίο αναπτύσσεται εκτενώς. Μέσω της αιτιολογίας παρέχεται στο βαρυνόμενο με τη δυσμενή αυτή πράξη πρόσωπο η δυνατότητα να λάβει γνώση των κρίσιμων νομικών και πραγματικών στοιχείων προκειμένου να αμυνθεί αποτελεσματικά. Επομένως, πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της απόφασης και να διαφαίνεται από αυτή, κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο, η συλλογιστική της αρχής που την εκδίδει, ώστε ο ενδιαφερόμενος να γνωρίζει τους λόγους που δικαιολογούν την απόφαση και το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να μπορεί να ασκεί τον έλεγχό του. Η απαίτηση αιτιολόγησης πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης, ιδίως του περιεχομένου της πράξης, της φύσης των προβαλλομένων λόγων και του συμφέροντος που έχει ενδεχομένως στην παροχή διευκρινίσεων ο αποδέκτης της πράξης. Δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον δεν εκτιμάται μόνο βάσει της διατύπωσής της, αλλά βάσει του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται και του συνόλου κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμήμα Απόφαση 1616/2023 και την παρατιθέμενη σε αυτή νομολογία).

15. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία αποτελεί εθνική συνταγματική αρχή και γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, δεν πρέπει οι δυσμενείς διοικητικές πράξεις να υπερβαίνουν τα όρια του κατάλληλου και του αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει νομίμως η οικεία ρύθμιση, εξυπακουόμενου ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ

περισσότερων ενδεδειγμένων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές, ενώ τα μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς. Για το λόγο αυτό, η έκταση της δημοσιονομικής διόρθωσης ως διοικητικού μέτρου πρέπει να τελεί σε αναλογία με τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης. Ο νομοθέτης διαθέτει ευρεία κανονιστική εξουσία για τον καθορισμό των εφαρμοστέων γενικών κανόνων, επομένως, μόνον ο προδήλως ακατάλληλος χαρακτήρας ενός διοικητικού μέτρου έναντι του σκοπού που υπηρετείται μπορεί να θίξει τη νομιμότητα του μέτρου αυτού.

16. Περαιτέρω, η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων, βάσει των ρυθμίσεων που παρατίθενται προηγουμένως (σκέψεις 2 και 3 της παρούσας), έχει ως αποστολή να διασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού των ελεγχόμενων φορέων, τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, την ορθή είσπραξη και εμφάνιση των εσόδων. Η δημοσιονομική διόρθωση αποτελεί κατ' αρχήν πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο για την εκπλήρωση του επιδιωκόμενου σκοπού, συνιστάμενου στη δημοσιονομική αποκατάσταση των δημοσίων λογαριασμών κατά συνέπεια, μόνο εάν είναι προδήλως ακατάλληλο μέτρο, αντίκειται στην ανωτέρω αρχή (βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμήμα Απόφαση 1616/2023 και την παρατιθέμενη σε αυτή νομολογία).

17. Στην προκειμένη περίπτωση, από τη συνεκτίμηση όλων ανεξαιρέτως των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, καθώς και από τα γνωστά στο Δικαστήριο (βλ. 26/2019 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου), προκύπτουν τα αναφερόμενα στις σκέψεις 18-31 που ακολουθούν.

18. Με την ../46...14.9.2017 απόφαση της Συγκλήτου του ... Πανεπιστημίου ... (εφεξής: ...) ματαιώθηκε ο ../2017 διεθνής ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου του έργου της σίτισης των δικαιούμενων φοιτητών του ... Πανεπιστημίου ..., δοθέντος ότι προσφορά υπέβαλαν δύο υποψήφιοι, εκ των οποίων ο ένας αποκλείστηκε εξαιτίας μη κάλυψης όρων της διακήρυξης και κρίθηκε σκόπιμη η επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού με σκοπό την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Στόχος ήταν η ανάθεση της υπηρεσίας σίτισης έως και την λήξη (9.11.2018) της τρέχουσας (569/9.11.2017) κατά τον κρίσιμο χρόνο

σύμβασης σίτισης. Κατά της ως άνω απόφασης ματαίωσης ασκήθηκε προσφυγή από τον προσφέροντα ο οποίος έγινε δεκτός, αλλά απορρίφθηκε με απόφαση της Συγκλήτου του Ακολούθως, με την .../.../9.11.2017 απόφαση της Συγκλήτου του ... εγκρίθηκε η διενέργεια νέου ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, με αντικείμενο την ανάθεση της υπηρεσίας σίτισης των δικαιούμενων φοιτητών του ... στις πόλεις Κομοτηνής και Ξάνθης (Ομάδα Α΄) και Αλεξανδρούπολης και Ορεστιάδας (Ομάδα Β΄) για δύο (2) έτη από την υπογραφή της σύμβασης, με δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) επιπλέον έτος από τη λήξη της αρχικής σύμβασης, συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 6.240.000,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. (άλλως 5.032.258,06 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. 1.207.741,94 ευρώ), η οποία κατανέμεται κατ' έτος σε 2.080.000,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ). Στο άρθρο 3B της 614/2017 σχετικής διακήρυξης ρητά ορίστηκε ότι οι προσφορές μπορούν να δοθούν μόνο για το σύνολο των ζητούμενων υπηρεσιών, ενώ προσφορά για μέρος της προκηρυσσόμενης υπηρεσίας, ήτοι για μέρος των υπό σίτιση φοιτητών ή για μια ομάδα πόλεων, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

19. Στις 31.1.2018, ημερομηνία αποσφράγισης των ηλεκτρονικών προσφορών, διαπιστώθηκε ότι κατατέθηκαν τρεις (3) προσφορές από τις ακόλουθες εταιρείες: 1) την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «... ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ», 2) την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «... ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «...CATERING Α.Ε.» και 3) την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «... ... Α.Ε. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ – ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» και το διακριτικό τίτλο «... Α.Ε.». Η Επιτροπή Διαγωνισμού έκρινε με το υπ' αριθμ. 1, αυθημερόν συνταχθέν, Πρακτικό της ότι οι ως άνω εταιρείες υπέβαλλαν το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής και των δικαιολογητικών της τεχνικής προσφοράς, τα οποία -λόγω του όγκου τους- αποφασίστηκε να αξιολογηθούν ως προς τη νομιμότητά τους και τη βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών σε επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής.

Ακολούθως, στην από 23.3.2018 συνεδρίαση η Επιτροπή του Διαγωνισμού, αφού έκανε δεκτές τις συμμετοχές και των τριών(3) συμμετεχουσών εταιρειών, κρίνοντας τα υποβληθέντα δικαιολογητικά αυτών πλήρη και έγκυρα ως προς το περιεχόμενό τους, προέβη στην αξιολόγηση των υποβληθεισών τεχνικών προσφορών, βαθμολογώντας την τεχνική προσφορά της εταιρείας «... .. Α.Ε.» με 110,43 μονάδες, την προσφορά της «... Α.Ε.» με 109,24 μονάδες και την προσφορά της «... CATERING Α.Ε.» με 108,08 μονάδες, συντάσσοντας σχετικά το Πρακτικό 2/23.3.2018 αυτής. Τα Πρακτικά 1 και 2 εγκρίθηκαν με την .../56/29.3.2018 απόφαση της Συγκλήτου του Στη συνέχεια, κατόπιν αιτήματος της εταιρείας «... CATERING Α.Ε.» για άρση της εμπιστευτικότητας ορισμένων δικαιολογητικών της εταιρείας «... Α.Ε.», τα οποία είχαν σημειωθεί από την τελευταία ως εμπιστευτικού χαρακτήρα, η Επιτροπή του Διαγωνισμού συνεδρίασε στις 27.3.2018, συντάσσοντας αυθημερόν το Πρακτικό 3, και αποφάσισε ότι δεν συντρέχει λόγος άρσης της εμπιστευτικότητας των δικαιολογητικών αυτών, απορριπτομένου του σχετικού αιτήματος της «... CATERING Α.Ε.». Το Πρακτικό αυτό εγκρίθηκε με την .../56/29.3.2018 απόφαση της Συγκλήτου του Στη συνέχεια, κατά της ως άνω .../56/29.3.2018 απόφασης της Συγκλήτου του . (εγκριτικής των Πρακτικών 1 και 2 της Επιτροπής Διαγωνισμού) η εταιρεία «... CATERING Α.Ε.» άσκησε την .../10.4.2018 προδικαστική προσφυγή, καθώς και αίτηση αναστολής ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (εφεξής: Α.Ε.Π.Π.), για τους αναφερόμενους σε αυτές λόγους. Επί της αίτησης αναστολής εκδόθηκε η Α.../2018 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., με την οποία η αίτηση έγινε δεκτή και συναφώς ανεστάλη η πρόοδος της διαγωνιστικής διαδικασίας, ενώ επί της προδικαστικής προσφυγής εκδόθηκε η .../2018 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., με την οποία αυτή έγινε εν μέρει δεκτή και αναπέμφθηκε η υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να προβεί σε εκ νέου αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών των τριών συμμετεχουσών, σύμφωνα με τις εντοπισθείσες πλημμέλειες από την Α.Ε.Π.Π.

20. Κατόπιν των ανωτέρω, με το από 25.5.2018 4ο Πρακτικό, το οποίο εγκρίθηκε με την .../58/31.5.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ..., η Επιτροπή

του Διαγωνισμού προέβη σε επαναξιολόγηση των υποβληθεισών τεχνικών προσφορών ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης Α1 (προσφερόμενο μενού), Α3.α (οργάνωση εστιατορίων), Β1 (εμπειρία σε υπηρεσίες μαζικής σίτισης) και Β2 (κύκλος εργασιών), σύμφωνα με τις εντοπισθείσες πλημμέλειες από την Α.Ε.Π.Π. και τις κατευθύνσεις που έδωσε προς άρση αυτών, επαναβαθμολογώντας τις τεχνικές προσφορές των συμμετεχουσών ως εξής: 1) «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.» 108,8380, 2) «... Α.Ε.» 108,7400 και 3) «... CATERING Α.Ε.». 108,6150 μονάδες αντίστοιχα.

21. Κατά της ως άνω (.../.../31.5.2018) απόφασης της Συγκλήτου του ... υποβλήθηκαν στην Α.Ε.Π.Π. τόσο η .../11.6.2018 προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «... Α.Ε.», με την οποία προβλήθηκαν αιτιάσεις που αφορούσαν τη βαθμολόγηση των κριτηρίων Α1 και Β1, όσο και η .../12.6.2018 προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «... CATERING Α.Ε.», με την οποία προβλήθηκαν αιτιάσεις που αφορούσαν στη βαθμολόγηση των κριτηρίων Α1, Α3.α και Β1. Παράλληλα, η εταιρεία «... CATERING Α.Ε.» άσκησε την από 21.6.2018 παρέμβαση ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. προς απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας «... Α.Ε.», η δε εταιρεία «... Α.Ε.» ομοίως άσκησε την από 20.6.2018 παρέμβαση ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. προς απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας «... CATERING Α.Ε.». Τέλος, η εταιρεία «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.» άσκησε την από 21.6.2018 παρέμβαση υπέρ του κύρους της .../.../31.5.2018 απόφασης της Συγκλήτου του ... ζητώντας την απόρριψη των προαναφερθεισών προδικαστικών προσφυγών.

22. Επί των προσφυγών αυτών εκδόθηκαν οι ... και .../2018 αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π., με τις οποίες έγιναν εν μέρει δεκτές οι ανωτέρω προδικαστικές προσφυγές, καθώς και οι ασκηθείσες παρεμβάσεις. Ειδικότερα: 1) ως προς το κριτήριο αξιολόγησης Α1, η υπόθεση αναπέμφθηκε στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου να ζητήσει τις σχετικές διευκρινήσεις από τις εταιρείες «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.» και «... CATERING Α.Ε.», ως προς το προσφερόμενο από αυτούς μενού και κατόπιν να προβεί σε νέα βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών όλων των διαγωνιζόμενων ως προς το κριτήριο αυτό, 2) ως προς το κριτήριο Α3.α, η Α.Ε.Π.Π. έκρινε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της Συγκλήτου δεν παρέβη τα

κριθέντα με την .../2018 απόφασή της και 3) ως προς το κριτήριο B1, ομοίως έγινε δεκτό από την Α.Ε.Π.Π. ότι η νέα βαθμολόγηση της αναθέτουσας αρχής τελεί σε συμμόρφωση με τα κριθέντα με την .../2018 απόφασή της, απορριπτομένων των προβαλλόμενων ως προς τα κριτήρια αυτά (Α3.α και Β1) αιτιάσεων των προδικαστικών προσφυγών. Επομένως, με τις ανωτέρω εκδοθείσες στις 26.7.2018 αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. ακυρώθηκε η .../58/31.5.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ... και η υπόθεση αναπέμφθηκε στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου να προβεί σε νέα συγκριτική βαθμολόγηση των υποβληθεισών προσφορών επί του κριτηρίου αξιολόγησης Α1. Κατόπιν, η εταιρεία «... Α.Ε.» άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής την από 7.8.2018 αίτηση αναστολής εκτέλεσης των ... και .../2018 αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π., κατά το μέρος που δεν έγινε δεκτή η .../11.6.2018 προδικαστική προσφυγή της ως προς το κριτήριο Β1, η οποία απορρίφθηκε με την Ν.../2018 απόφαση του ως άνω Δικαστηρίου. Στη συνέχεια, η Επιτροπή του Διαγωνισμού, αφού ζήτησε και έλαβε τις υποδειχθείσες από τις ανωτέρω αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. διευκρινήσεις σχετικά με το κριτήριο αξιολόγησης Α1 από τις εταιρείες «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.» (ως προς τα προσφερόμενα ειδικά μενού και το προσφερόμενο πρωϊνό) και «... CATERING Α.Ε.» (ως προς το προσφερόμενο πρωϊνό), συνέταξε το από 21.8.2018 5ο Πρακτικό, το οποίο ενέκρινε η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου με την .../62/28.8.2018 απόφασή της, με το οποίο εισηγήθηκε προς αυτή, ενόψει και των παρασχεθεισών διευκρινήσεων από τις συμμετέχουσες, τη διατήρηση της συνολικής βαθμολογίας των εταιρειών «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.» (108,8380 μονάδες) και «... Α.Ε.» (108,7400 μονάδες), όπως αυτή είχε αποτυπωθεί στο Πρακτικό 4. Τούτο διότι ως προς την πρώτη εξ αυτών, οι παραδοχές που είχαν γίνει στο Πρακτικό 4, ως προς τη βαθμολόγησή της στο κριτήριο Α1, επιβεβαιώθηκαν από τις μετέπειτα παρασχεθείσες διευκρινήσεις. Επίσης, ως προς τη δεύτερη εξ αυτών, διότι από ... και .../2018 αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. δεν επισημάνθηκε κάποια πλημμέλεια ως προς τη βαθμολόγηση της εταιρείας στον εν λόγω κριτήριο. Αντιθέτως, ως προς την εταιρεία «... CATERING Α.Ε.», αξιολογώντας τις δοθείσες από αυτήν διευκρινήσεις ως προς το προσφερόμενο από αυτήν πρωϊνό, η Επιτροπή βαθμολόγησε την προσφορά της στο κριτήριο αυτό με 110,30

μονάδες, τροποποιούμενης ούτως της συνολικής της βαθμολογίας, η οποία ανήλθε σε 108,7050 μονάδες.

23. Κατά της ανωτέρω (.../.../28.8.2018) απόφασης της Συγκλήτου του ... άσκησε προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. στις 6.9.2018 η εταιρεία «... Α.Ε.», κατά το μέρος που δεν επαναξιολογήθηκε και η δική της προσφορά ως προς το κριτήριο Α1 και δεν αναδιαμορφώθηκαν οι βαθμολογίες και των τριών συμμετεχουσών, σύμφωνα με τα ειδικότερα εκτιθέμενα στην προσφυγή. Κατά της προσφυγής αυτής και υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης της Συγκλήτου του ... άσκησε την από 17.9.2018 παρέμβαση η εταιρεία «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.». Ομοίως, κατά της ανωτέρω απόφασης της Συγκλήτου άσκησε προδικαστική προσφυγή στις 10.9.2018 και η εταιρεία «... CATERING Α.Ε.», από την οποία, ωστόσο, παραιτήθηκε στις 21.9.2018. Επί της ανωτέρω προσφυγής της εταιρείας «... Α.Ε.» εκδόθηκε στις 1.10.2018 η .../2018 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., με την οποία αυτή απορρίφθηκε στο σύνολό της, έγινε δε συναφώς δεκτή η ασκηθείσα παρέμβαση, με την αιτιολογία ότι ορθώς και σύμφωνα με τα κριθέντα με τις αποφάσεις ... και .../2018 της Α.Ε.Π.Π. η αναθέτουσα αρχή αξιολόγησε τις τρεις(3) προσφορές των συμμετεχουσών ως προς το κριτήριο Α1, επικυρώνοντας το Πρακτικό 5 της Επιτροπής Διαγωνισμού.

24. Παράλληλα, στις 7.9.2018 η Επιτροπή του Διαγωνισμού συνεδρίασε προκειμένου να προβεί σε έλεγχο των οικονομικών προσφορών των τριών συμμετεχουσών στο διαγωνισμό, συντάσσοντας σχετικά το 6ο Πρακτικό αυτής. Το τελευταίο ενέκρινε η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου με την .../.../20.9.2018 απόφασή της, με το οποίο αποκλείστηκε από το διαγωνισμό η εταιρεία «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.», με την αιτιολογία ότι η ηλεκτρονική της προσφορά δεν συμπληρώθηκε προσηκόντως, δεδομένου ότι σε αυτή δεν αναγραφόταν ως προσφερόμενη τιμή το ποσό των 5.032.258,06 ευρώ, αλλά αντ' αυτού, ως προσφερόμενη τιμή ανέφερε το ποσό του ημερήσιου σιτηρεσίου για την ΟΜΑΔΑ Α' (Κομοτηνή – Ξάνθη). Ακολούθως, υπολογίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά ανάμεσα στις λοιπές δύο (2) συμμετέχουσες στο διαγωνισμό εταιρείες και αναδείχθηκε ως προσωρινή ανάδοχος η εταιρεία «... Α.Ε.», που παρουσίασε το μικρότερο λόγο προσφερθείσας τιμής προς βαθμολογία τεχνικής προσφοράς

(46.277,4928 έναντι 46.292,7930 της εταιρείας «ΧΟΥΤΟΣ CATERING A.E.»). Κατά της απόφασης αυτής (.../.../20.9.2018) της Συγκλήτου του ... άσκησε ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. την από 1.10.2018 προδικαστική προσφυγή η εταιρεία «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.», με την οποία προέβαλε ότι εσφαλμένα η ηλεκτρονικώς υποβληθείσα οικονομική της προσφορά κρίθηκε ότι δεν πληροί τις απαιτήσεις της διακήρυξης και, συνακόλουθα, αποκλείστηκε από τη συνέχεια του διαγωνισμού, του οποίου θα είχε -σε περίπτωση μη αποκλεισμού της- ανακηρυχθεί προσωρινή ανάδοχος, δεδομένου ότι είχε τη μεγαλύτερη εκ των τριών συμμετεχουσών βαθμολογία στο σκέλος της τεχνικής προσφοράς. Επί της προδικαστικής αυτής προσφυγής άσκησε την από 24.10.2018 παρέμβαση η εταιρεία «... Α.Ε.». Εξάλλου, στις 4.10.2018, με το .../.../.../.../147 έγγραφο του Πρύτανη του ... ζητήθηκε από τις τρεις συμμετέχουσες στο διαγωνισμό εταιρείες να παρατείνουν την ισχύ των προσφορών και των εγγυητικών τους επιστολών κατά εκατόν-είκοσι (120) ημέρες, αίτημα το οποίο αποδέχθηκαν και οι τρεις συμμετέχουσες. Κατόπιν των ανωτέρω, στις 12.10.2018 η Επιτροπή του Διαγωνισμού, μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης της εταιρείας «... Α.Ε.», συνέταξε το Πρακτικό 7, το οποίο ακολούθως εγκρίθηκε με την .../.../18.10.2018 απόφαση της Συγκλήτου, με το οποίο εισηγήθηκε την οριστική κατακύρωση του διαγωνισμού στην εταιρεία αυτή. Επί της ανωτέρω απόφασης, η εταιρεία «... CATERING A.E.» άσκησε ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. την από 29.10.2018 προδικαστική προσφυγή, προβάλλοντας ότι ορισμένα εκ των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης της «... Α.Ε.» έφεραν πλημμέλειες. Υπέρ του κύρους της απόφασης της Συγκλήτου και κατά της προσφυγής άσκησε παρέμβαση η εταιρεία «... Α.Ε.». Παράλληλα εκδόθηκε, στις 25.10.2018, η .../2018 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., με την οποία έγινε δεκτή η από 1.10.2018 προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.», απορρίφθηκε η παρέμβαση της εταιρείας «... Α.Ε.» και ακυρώθηκε η προσβαλλόμενη .../.../20.9.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ..., με την αιτιολογία ότι στο συνυποβληθέν με την προσφορά του ηλεκτρονικού συστήματος έντυπο οικονομικής προσφοράς, η εταιρεία «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.», ανέφερε το προαναφερόμενο (5.032.258,06 ευρώ) συνολικό ποσό της σύμβασης, με και άνευ Φ.Π.Α., συμπληρωμένο αναλυτικά ανά ομάδα υπηρεσιών (Α' και

Β'), μη καταλείποντας έτσι ασάφειες ως προς το σύνολο της οικονομικής της προσφοράς, ενώ στην περίπτωση που ήθελε κριθεί ότι η αναθέτουσα αρχή διατηρούσε αμφιβολίες ως προς το ύψος αυτής, όφειλε να μην αποκλείσει τη συμμετέχουσα εταιρεία προτού την καλέσει να αποσαφηνίσει με διευκρινήσεις που θα έδινε το περιεχόμενο της προσφοράς της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 102 του ν.4412/2016.

25. Λόγω των προαναφερομένων, η Επιτροπή του Διαγωνισμού εξέδωσε το Πρακτικό .../16.11.2018, στο οποίο αφενός προέβη εκ νέου στον υπολογισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής και για τις τρεις συμμετέχουσες, οι οποίες έλαβαν την ακόλουθη σειρά κατάταξης, βάσει του συνόλου της προσφοράς τους (προσφερθείσα τιμή/ βαθμολογία τεχνικής προσφοράς): 1) «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.», 2) «... Α.Ε.» και 3) «... CATERING Α.Ε.» και αφετέρου εισηγήθηκε την ανάδειξη της εταιρείας «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.» ως προσωρινής αναδόχου του διαγωνισμού. Το Πρακτικό αυτό κατόπιν έγινε δεκτό με την .../.../20.11.2018 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του ... και στις 27.11.2018 η εταιρεία «... CATERING Α.Ε.» παραιτήθηκε από την ασκηθείσα στις 29.10.2018 προδικαστική προσφυγή της ενώπιον της Α.Ε.Π.Π., που αφορούσε στα δικαιολογητικά κατακύρωσης της εταιρείας «... Α.Ε.». Μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης της εταιρείας «ΑΦΟΙ ... Α.Ε.» από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, η τελευταία συνέταξε το, από 3.12.2018, 9ο Πρακτικό, με το οποίο εισηγήθηκε την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού στην εταιρεία αυτή και το οποίο εγκρίθηκε με την .../.../6.12.2018 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου. Κατόπιν του θετικού προσυμβατικού ελέγχου του σχεδίου σύμβασης (βλ. Πράξη Ζ' Κλιμ. 26/2019), η τελευταία τελικώς υπεγράφη στις 5.2.2019.

26. Ενόψει της λήξης της υφιστάμενης κατά τον κρίσιμο χρόνο .../9.11.2017 σύμβασης σίτισης στις 9.11.2018 και της αδυναμίας ολοκλήρωσης της ως άνω .../2017 διαγωνιστικής διαδικασίας έως και τον χρόνο αυτό, η Σύγκλητος του εκκαλούντος, με την .../.../27.9.2018 απόφασή της, ενέκρινε την διενέργεια κλειστής ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση κατ' άρθρο

29 του ν. 4412/2016 (αρ. διακήρυξης 632/2018) για την παροχή υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών στις πόλεις της Κομοτηνής και της Ξάνθης (Α' ομάδα) και στις πόλεις της Αλεξανδρούπολης και της Ορεστιάδας (Β' ομάδα) για το χρονικό διάστημα από 10.11.2018 έως 28.2.2019, πλην, όμως, η διαδικασία του άρθρου 29 του ν. 4412/2016 ματαιώθηκε με νεότερη απόφαση (.../.../18.10.2018) της Συγκλήτου του ..., με την αιτιολογία ότι εφόσον ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή κατά της εν λόγω διαδικασίας (από την εταιρεία «... CATERING A.E.») δεν αναμένεται η ανάδειξη αναδόχου έως τις 9.11.2018. Με την ίδια απόφαση εγκρίθηκε η προσφυγή σε άλλη διαδικασία κατάλληλη να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη συνέχιση της σίτισης των φοιτητών μετά την 9^η.11.2018.

27. Ειδικότερα, δυνάμει της .../.../18.10.2018 απόφασης της Συγκλήτου του ..., κατ'επίκληση των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 10 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, εγκρίθηκαν για το χρονικό διάστημα από 10.11.2018 έως 20.11.2018, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες συμβάσεις με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης: 1) ...-1/2.11.2018 για την πόλη της Κομοτηνής, ποσού είκοσι χιλιάδων (20.000,00) ευρώ χωρίς ΦΠΑ, 2) ...-3/2.11.2018 για την πόλη της Αλεξανδρούπολης, ποσού είκοσι χιλιάδων (20.000,00) ευρώ χωρίς ΦΠΑ και 3) ...-4/2.11.2018 για την πόλη της Ορεστιάδας, ποσού δεκαπέντε χιλιάδων (15.000,00) ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Επίσης η Σύγκλητος του ..., δυνάμει της .../.../18.10.2018 απόφασής της, ενέκρινε ομόφωνα, κατ'επίκληση των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 10 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 117 του ν. 4412/2016, την προκήρυξη συνοπτικών διαγωνισμών για την παροχή υπηρεσιών σίτισης, ξεχωριστών για τους φοιτητές κάθε πόλης και για το σύντομο χρονικό διάστημα από 21.11.2018 έως 22.12.2018 (ότε και η έναρξη των διακοπών Χριστουγέννων-Πρωτοχρονιάς). Συγκεκριμένα, σε εκτέλεση των προκηρυχθέντων συνοπτικών διαγωνισμών εγκρίθηκαν οι κατωτέρω δαπάνες και υπεγράφησαν οι ακόλουθες συμβάσεις: 1) .../19.11.2018 για την πόλη της Κομοτηνής ποσού πενήντα οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων (58.800,00) ευρώ χωρίς ΦΠΑ, 2) .../19.11.2018 για την πόλη της Αλεξανδρούπολης ποσού πενήντα εννέα χιλιάδων οκτακοσίων (59.800,00) ευρώ χωρίς ΦΠΑ και 3) .../19.11.2018 για την πόλη της Ορεστιάδας ποσού τριάντα

δύο χιλιάδων (32.000,00) ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Επιπροσθέτως, δυνάμει της .../5/20.11.2018 απόφασης του Πρυτανικού Συμβουλίου του ..., εγκρίθηκε, κατ'επίκληση των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 10 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, η απευθείας ανάθεση υπηρεσιών σίτισης, για τους φοιτητές της Ξάνθης και για το σύντομο χρονικό διάστημα από 21.11.2018 έως 5.12.2018 και υπεγράφη η .../21.11.2018 σύμβαση ποσού δεκαεπτά χιλιάδων τετρακοσίων δεκαπέντε ευρώ (17.415,00) χωρίς ΦΠΑ, ενώ δυνάμει της όμοιας .../.../4.12.2018 απόφασης του Πρυτανικού Συμβουλίου του ..., κατ'επίκληση των αυτών διατάξεων, εγκρίθηκε η απευθείας ανάθεση υπηρεσιών σίτισης, για τους φοιτητές της Ξάνθης και για το σύντομο χρονικό διάστημα από 6.12.2018 έως 21.12.2018 και υπεγράφη η .../5.12.2018 σύμβαση ποσού δεκαοκτώ χιλιάδων πεντακοσίων ογδόντα πέντε ευρώ (18.585,00) χωρίς ΦΠΑ. Επιπλέον, η Σύγκλητος του ..., δυνάμει της .../.../15.11.2018 απόφασής της, ενέκρινε, κατ'επίκληση των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 10 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 117 του ν. 4412/2016 (εκ παραδρομής αναγράφεται η διάταξη του άρθρου 118 που αφορά στην απευθείας ανάθεση), την δαπάνη και την προκήρυξη συνοπτικών διαγωνισμών για την παροχή υπηρεσιών σίτισης, ξεχωριστών για τους φοιτητές κάθε πόλης και για το σύντομο χρονικό διάστημα από 7.1.2019 έως 6.2.2019. Συγκεκριμένα, σε εκτέλεση των προκηρυχθέντων συνοπτικών διαγωνισμών εγκρίθηκαν οι κάτωθι δαπάνες και υπεγράφησαν οι εξής συμβάσεις: 1) .../27.12.2018 για την πόλη της Ξάνθης ποσού πενήντα επτά χιλιάδων διακοσίων σαράντα (57.240,00) ευρώ χωρίς ΦΠΑ, 2) .../27.12.2018 για την πόλη της Ορεστιάδας ποσού πενήντα τριών χιλιάδων εξακοσίων εξήντα δύο ευρώ και πενήντα λεπτών (53.662,50) χωρίς ΦΠΑ και 3) .../27.12.2018 για την πόλη της Κομοτηνής ποσού πενήντα εννέα χιλιάδων οκτακοσίων δεκαεπτά ευρώ και εξήντα λεπτών (59.817,60) χωρίς ΦΠΑ.

28. Ακολούθως, σε συνέχεια της .../16.10.2019 απόφασης του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, διενεργήθηκε, στο πλαίσιο των ετήσιων προγραμματισμένων τακτικών ελέγχων, από 4.11.2019 έως 6.11.2019 και από 25.11.2019 έως 27.11.2019,

προγραμματισμένος έλεγχος στο εκκαλούν νομικό πρόσωπο από την ορισθείσα ελεγκτική ομάδα της ΔΥΕΕ στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, με σκοπό την διαπίστωση της επάρκειας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του εκκαλούντος και της διαχείρισης του προϋπολογισμού του για το έτος 2018. Τα πορίσματα του προαναφερθέντος ελέγχου καταγράφηκαν στην .../31.1.2020 έκθεση αποτελεσμάτων προγραμματισμένου ελέγχου, το εύρημα 7 της οποίας αφορούσε στην διαπίστωση παρατυπιών ως προς τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών. Σύμφωνα με το ως άνω εύρημα της έκθεσης αποτελεσμάτων, η διάρκεια της σύμβασης παροχής υπηρεσιών σίτισης φοιτητών του εκκαλούντος έληξε στις 9.11.2018 και το εκκαλούν πρόβη στην υπογραφή των κάτωθι συμβάσεων για το χρονικό διάστημα από 9.11.2018 έως και 31.12.2018: α) για το χρονικό διάστημα από 10.11.2018 έως 20.11.2018, στην υπογραφή των ...-1/2.11.2018, ...-3/2.11.2018 και ...-4/2.11.2018 συμβάσεων, για τις πόλεις της Κομοτηνής, της Αλεξανδρούπολης και της Ορεστιάδας, ποσού 20.000, 20.000 και 15.000 ευρώ, αντιστοίχως (με συνολική αξία 55.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ), με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, β) για το χρονικό διάστημα από 21.11.2018 έως 22.12.2018, στην υπογραφή των .../19.11.2018, .../19.11.2018 και .../19.11.2018 συμβάσεων, για τις πόλεις της Κομοτηνής, της Αλεξανδρούπολης και της Ορεστιάδας, ποσού 58.800, 59.800 και 32.000 ευρώ, αντιστοίχως (με συνολική αξία 150.600 ευρώ χωρίς ΦΠΑ), με τη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού του άρθρου 117 του ν. 4412/2016, γ) για το χρονικό διάστημα από 21.11.2018 έως 5.12.2018, στην υπογραφή της .../21.11.2018 σύμβασης, για την πόλη της Ξάνθης, ποσού 17.415 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, δ) για το χρονικό διάστημα από 6.12.2018 έως 21.12.2018, στην υπογραφή της .../5.12.2018, για την πόλη της Ξάνθης, ποσού 18.585 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118 του ν. 4412/2016. Επιπλέον, στις 27.12.2018 υπογράφηκαν οι .../2018, .../2018 και .../2018 συμβάσεις, για τις πόλεις της Ξάνθης, της Ορεστιάδας και της Κομοτηνής, ποσού 57.240, 53.662,50 και 59.817,60 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, με τη διαδικασία αντιστοίχως (με συνολική αξία 170.720,10 ευρώ χωρίς ΦΠΑ), με τη διαδικασία

του συνοπτικού διαγωνισμού του άρθρου 117 του ν. 4412/2016. Η δε συνολική αξία των συμβάσεων που ανατέθηκαν με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης ή του συνοπτικού διαγωνισμού από το εκκαλούν κατά το έτος αναφοράς του ελέγχου 2018, ανήλθε στο ποσό των 412.320,10 ευρώ.

29. Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του ως άνω ευρήματος της έκθεσης αποτελεσμάτων προγραμματισμένου ελέγχου, το ετήσιο κόστος της δαπάνης σίτισης του εκκαλούντος ανέρχεται σε 2.080.000 ευρώ και συνεπώς υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που θέτει το άρθρο 5 του ν. 4412/2016, εμπίπτοντας στις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Περαιτέρω, αναιτιολογήτως το εκκαλούν συνήψε τις προαναφερθείσες συμβάσεις, με τη διαδικασία των άρθρων 117 και 118 του ν. 4412/2016, χωρίς να συντρέχουν ή να επικαλείται τις προϋποθέσεις του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 που επιτρέπει την κατ'εξάιρεση προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση διακήρυξης κατόπιν σύμφωνης γνώμης της ΕΑΔΗΣΥ. Το δε οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης τεχνηέντως επιμερίστηκε ανά πόλη και ανά χρονικό διάστημα, ούτως ώστε η συνολική αξία εκάστης σύμβασης να μην υπερβαίνει το όριο των άρθρων 117 και 118 του ν. 4412/2016. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν από το εκκαλούν ταυτόχρονες απευθείας αναθέσεις και προκηρύξεις συνοπτικών διαγωνισμών κατά παράβαση του άρθρου 6 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται ο επιμερισμός της συνολικής ποσότητας των ζητούμενων όμοιων ή ομοειδών υλικών σε περισσότερες μικρότερες ποσότητες ή μερικότερες κατηγορίες και η κατά τον τρόπο αυτό μη τήρηση της διαδικασίας του τακτικού ή συνοπτικού κατά περίπτωση διαγωνισμού, με εξασφάλιση της απαιτούμενης ευρύτερης δημοσιότητας και της επίτευξης της επιλογής της πλέον συμφέρουσας προσφοράς. Επιπλέον, η παρ. 10 του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 δεν εφαρμόζεται στην υπό κρίση υπόθεση, καθότι η συνολική αξία του τμήματος ή των τμημάτων που ανατέθηκαν κατά παρέκκλιση των διατάξεων των παρ. 8 και 9 του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 υπερβαίνει τις 80.000 ευρώ και το 20% της συνολικής αξίας της παροχής υπηρεσιών. Τούτο, καθόσον το εκκαλούν συνήψε και το οικονομικό έτος 2019 με όμοιο τρόπο ακόμη τρεις(3) συμβάσεις. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το εύρημα 7 της έκθεσης αποτελεσμάτων προγραμματισμένου ελέγχου, το εκκαλούν

όφειλε να τηρήσει τη διαδικασία του ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού για όλες τις προαναφερόμενες καταρτισθείσες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών σίτισης. Στη συνέχεια, με την αυτή έκθεση προτάθηκε στα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Οικονομικών η επιβολή σε βάρος του εκκαλούντος κατ'αποκοπή δημοσιονομικής διόρθωσης σε ποσοστό 25% της συνολικής αξίας των προαναφερόμενων συμβάσεων (412.320,10 ευρώ χωρίς ΦΠΑ), σύμφωνα με τις αναφερθείσες στις σκέψεις 2 και 3 διατάξεις του ν. 3492/2006 και του Κανονισμού της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων.

30. Η ως άνω έκθεση αποτελεσμάτων τακτικού ελέγχου διαβιβάστηκε στο εκκαλούν με το .../25.2.2020 έγγραφο του Προϊσταμένου της ΔΥΕΕ στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης. Ακολούθως, το εκκαλούν υπέβαλε στην ΔΥΕΕ στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης το ΕΠ .../23.3.2020 έγγραφο αντιρρήσεων του κατά της .../31.1.2020 έκθεσης αποτελεσμάτων προγραμματισμένου ελέγχου, υποστηρίζοντας για το εύρημα 7 ότι με την .../2017 διακήρυξή του προκηρύχθηκε η διενέργεια διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου της σίτισης των φοιτητών του εκκαλούντος στις πόλεις της Κομοτηνής και της Ξάνθης (Α' ομάδα) και στις πόλεις της Αλεξανδρούπολης και της Ορεστιάδας (Β' ομάδα). Επίσης υποστήριξε ότι η διαδικασία του συγκεκριμένου διαγωνισμού καθυστέρησε, λόγω της υποβολής προδικαστικών προσφυγών ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών και ότι η Σύγκλητος του εκκαλούντος με την .../.../27.9.2018 απόφασή της ενέκρινε τη διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση κατ'άρθρο 29 του ν. 4412/2016 (αρ. διακήρυξης .../2018) για την παροχή υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών του εκκαλούντος στις πόλεις της Κομοτηνής και της Ξάνθης (Α' ομάδα) και στις πόλεις της Αλεξανδρούπολης και της Ορεστιάδας (Β' ομάδα), καθόσον η διαδικασία του διαγωνισμού για την ανάδειξη του αναδόχου του έργου της σίτισης (αρ. διακήρυξης .../2017) δεν προβλεπόταν να ολοκληρωθεί έως τη λήξη στις 9.11.2018 της συμβατικής διάρκειας της .../9.11.2017 σύμβασης σίτισης. Περαιτέρω ισχυρίστηκε ότι η διαγωνιστική διαδικασία του άρθρου 29 του ν. 4412/2016 ματαιώθηκε με απόφαση της .../.../18.10.2018 συνεδρίασης της

Συγκλήτου του εκκαλούντος και ότι προκειμένου να διασφαλιστεί η σίτιση των φοιτητών μετά τις 9.11.2018, ημερομηνία λήξης της υφιστάμενης κατά τον κρίσιμο χρόνο σύμβασης, αποφασίστηκε από τη Σύγκλητο η έγκριση κατά τα άρθρα 6 παρ. 10, 117 και 118 του ν. 4412/2016 των ...-1/2.11.2018, ...-3/2.11.2018, ...-4/2.11.2018, .../19.11.2018, ./19.11.2018 και ./19.11.2018 συμβάσεων (απόφαση Σύγκλητου: .../.../18.10.2018, .../ΣΥΓΚ/.../.../18.10.2018, αποφάσεις κατακύρωσης Σύγκλητου: .../.../15.11.2018, .../.../.../.../15.11.2018, .../.../15.11.2018, .../.../.../.../15.11.2018, .../.../15.11.2018, .../ΣΥΓΚ/.../.../15.11.2018, απόφαση Σύγκλητου περί έγκρισης συνοπτικών διαγωνισμών: .../.../18.10.2018, .../ΣΥΓΚ/.../.../18.10.2018).

31. Σε κάθε περίπτωση, όπως προέβλεπε, η νομιμότητα της επιλογής των ως άνω διαδικασιών επιβεβαιώνεται από τη θεώρηση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων εκ μέρους της αρμόδιας Επιτροπής του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σε συνέχεια του .../7.7.2020 σημειώματος προς τα μέλη της Ε.Σ.ΕΛ. της ομάδας που διεξήγαγε τον έλεγχο της επάρκειας του συστήματος διαχείρισης και του προϋπολογισμού του εκκαλούντος, με την απόφαση 1 της .../22.3.2021 συνεδρίασης της Ε.Σ.ΕΛ. απορρίφθηκαν οι αντιρρήσεις του εκκαλούντος κατά του ευρήματος 7 της έκθεσης αποτελεσμάτων προγραμματισμένου ελέγχου και ως εκ τούτου η ως άνω έκθεση κατέστη οριστική. Το αποτέλεσμα της εξέτασης των αντιρρήσεων του εκκαλούντος, γνωστοποιήθηκε στο τελευταίο, με το .../26.4.2021 έγγραφο του Προϊσταμένου της ΔΥΕΕ έδρας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης. Κατόπιν τούτων, επί τη βάση του προαναφερθέντος ευρήματος 7 της έκθεσης ελέγχου και κατ'ευθεία παραπομπή σε αυτό, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης, ποσού 103.080,02 ευρώ, που αντιστοιχεί στο 25% της συνολικής αξίας των ...-1/2.11.2018, ...-3/2.11.2018, 193-4/2.11.2018, .../19.11.2018, .../19.11.2018 και .../19.11.2018, .../21.11.2018, .../5.12.2018, .../2018, .../2018 και .../2018 συμβάσεων (412.320,10 ευρώ). Η αιτιολογία αυτής συνίσταται στη μη τήρηση από το εκκαλούν του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 («υπογραφή συμβάσεων χωρίς επαρκή κινητοποίηση του ανταγωνισμού, χωρίς να συντρέχει κατεπείγουσα

ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή γεγονότα και χωρίς την σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ» αλλά και των αρχών του ανταγωνισμού, της πρόσβασης στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων και της διαφάνειας).

32. Ήδη με τον πρώτο λόγο έφεσης, κατ' εκτίμηση του δικογράφου, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κατά παράβαση νόμου έκρινε ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 6 του ν. 4412/2016. Το εκκαλούν προβάλλει προς υποστήριξη του λόγου έφεσης τους ακόλουθους ισχυρισμούς: α) η σύναψη των συμβάσεων με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης και του συνοπτικού διαγωνισμού υπαγορεύτηκε από αντικειμενικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, ήτοι την διασφάλιση της παροχής σίτισης μετά το πέρας της υφιστάμενης σύμβασης σίτισης (9.11.2018) και δη, ανεξαρτήτως από την συμπεριφορά της Αναθέτουσας, καθόσον, το μεν η διαδικασία του .../2017 ανοικτού διαγωνισμού καθυστέρησε εξαιτίας της περιγραφείσας στις σκέψεις 9-12 διαδοχικής άσκησης προδικαστικών προσφυγών, με αποτέλεσμα ο διαγωνισμός να συμβασιοποιηθεί στις 5.2.2019, το δε η διαδικασία ανταγωνιστικής διαπραγμάτευσης του άρθρου 29 του ν. 4412/2016 νομίμως ματαιώθηκε, δοθέντος ότι η κατ' αυτής άσκηση προδικαστικής προσφυγής θα είχε ως αποτέλεσμα την μη συμβασιοποίηση των ζητούμενων υπηρεσιών εγκαίρως, ήτοι έως 9.11.2018, β) εσφαλμένως κρίθηκε ότι οι κρίσιμες ως άνω συμβάσεις είναι ομοειδείς, καθόσον αφορούν σε διαφορετικές πόλεις του Πανεπιστημίου, αναφέρονται σε πολύ συγκεκριμένα διαφορετικά και μικρά χρονικά διαστήματα, ενώ μόνο κάποιες από αυτές προσβλήθηκαν με ένδικα βοηθήματα, γ) οι συγκεκριμένες διαδικασίες επελέγησαν ως η προσφορότερη λύση μετά από επισκόπηση των δυνατοτήτων που παρείχε το νομοθετικό πλαίσιο του ν. 4412/2016, και δη για βραχύ χρονικό διάστημα, χωρίς σκοπιμότητα παράκαμψης της διαγωνιστικής διαδικασίας, δ) οι κρίσιμες συμβάσεις παρίστανται νόμιμες, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 10 του ν. 4412/2016, δεδομένου ότι εκάστη εξ αυτών υπολείπεται του ορίου των 80.000,00 ευρώ, συγκρινόμενες, δε, με την ετήσια προβλεφθείσα στην .../2017 διαγωνιστική διαδικασία δαπάνη σίτισης (2.080.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) δεν υπερβαίνουν το 20% αυτής και ε) η νομιμότητα της επιλογής των συγκεκριμένων διαδικασιών

επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου προέβη σε θεώρηση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

33. Ο λόγος αυτός έφεσης κρίνεται αβάσιμος, δοθέντος ότι: α) η προσφυγή του εκκαλούντος στην διαδικασία της απευθείας ανάθεσης και του συνοπτικού διαγωνισμού δεν είχε ως έρεισμα την ειδική διάταξη του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 περί απρόβλεπτων γεγονότων, αλλά σύμφωνα με τις οικείες αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του αποκλειστικά τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 10 του ν. 4412/2016 περί δυνατότητας ανάθεσης μεμονωμένων τμημάτων σε συνδυασμό με τις διατάξεις περί απευθείας ανάθεσης και συνοπτικού διαγωνισμού, λόγω ποσού, των άρθρων 117 και 118 του ν. 4412/2016. Οι κρίσιμες αναθέσεις δεν είχαν ως έρεισμα αντικειμενικούς λόγους (άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 4412/2016) ή απρόβλεπτες περιστάσεις (άρθρο 32 του ν. 4412/2016), αντιθέτως οφείλονται στον πλημμελή, μη έγκαιρο προγραμματισμό των αρμοδίων οργάνων του εκκαλούντος. Ως προεκτέθηκε στην σκέψη 9, το χρονοβόρο των διαγωνιστικών διαδικασιών και η ενδεχόμενη άσκηση προδικαστικών προσφυγών και ενδίκων βοηθημάτων από συμμετέχοντες σε αυτές, δεν αποτελούν, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας απρόβλεπτη περίπτωση, ούτε συγκροτούν αντικειμενικό λόγο παράκαμψης της πρόβλεψης του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 περί υποχρεωτικής προσμέτρησης του συνόλου ομοειδών υπηρεσιών προς εξέγυρση της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης.

34. Περαιτέρω ο προγραμματισμός των οργάνων του εκκαλούντος παρίσταται πλημμελής για τους ακόλουθους λόγους: i) το εκκαλούν ήταν σε γνώση της διάρκειας (περίπου 1 έτος) της .../2017 προηγούμενης ματαιωθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας, στην οποία μάλιστα οι προσφέροντες ήταν λιγότεροι (2) και δεν ασκήθηκε μεγάλος αριθμός προδικαστικών προσφυγών (μόνο μία). Συνεπώς όφειλε να αναμένει ότι και η .../2017 διαγωνιστική διαδικασία ενδεχομένως δεν θα μπορούσε να καταλήξει σε κατακύρωση πριν το πέρας της 9^{ης}.11.2018, οπότε και έληγε η υφιστάμενη .../9.11.2017 σύμβαση σίτισης. Συνεπώς, όφειλε να εκκινήσει νωρίτερα και όχι στις 27.9.2018, ήτοι περίπου ενάμιση μήνα προ της λήξης της υφιστάμενης σύμβασης σίτισης, εναλλακτικές

διαδικασίες κάλυψης του αναμενόμενου κενού στην παροχή υπηρεσιών σίτισης, ήτοι για το χρονικό διάστημα μετά τις 9.11.2018, ii) ακόμα και η απόφαση ματαίωσης της .../2017 διαγωνιστικής διαδικασίας με αποκλειστικό αιτιολογικό έρεισμα την έλλειψη ανταγωνισμού, ενόψει του γεγονότος ότι εκ των δύο(2) προσφερόντων κρίθηκε κατάλληλος μόνο ο ένας, ελέγχεται ως πλημμελώς αιτιολογημένη, δεδομένου ότι το εκκαλούν, έχοντας γνώση προηγούμενων διαγωνιστικών διαδικασιών και αναθέσεων ή διενεργώντας σχετική έρευνα αγοράς, ήταν σε θέση να κρίνει εάν η μοναδική κατάλληλη προσφορά ήταν συμφέρουσα και iii) η ματαίωση της ανταγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 29 του ν. 4412/2016 με αποκλειστικό αιτιολογικό έρεισμα την άσκηση μίας προδικαστικής προσφυγής, επίσης ελέγχεται ως πλημμελώς αιτιολογημένη, δοθέντος ότι το εκκαλούν θα έπρεπε να αναζητήσει εναλλακτική λύση για το κενό σίτισης που θα προέκυπτε έως την κρίση της ΕΑΔΗΣΥ, ήτοι για χρονικό διάστημα το οποίο, κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων, θα ήταν βραχύτερο από την διάρκεια των κρίσιμων αναθέσεων (10.11.2018-9.2.2019), β) οι ανατεθείσες υπηρεσίες παρίστανται κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας ταυτόσημες. Συνεπώς έπρεπε να προσμετρηθούν ως σύνολο για την εξεύρεση της εκτιμώμενης αξίας τους και του νόμιμου τρόπου ανάθεσής τους. Το ομοειδές αυτών επιρρωνύεται προεχόντως από το γεγονός ότι τόσο με την .../2017 όσο και με την .../2017 διακήρυξη ανατέθηκαν ενιαία και δεν αναιρείται ούτε από το γεγονός ότι εκάστη αφορά σε διαφορετική πόλη του ίδιου Πανεπιστημίου αλλά ούτε και από το τυχαίο γεγονός της άσκησης προσφυγών και ενδίκων βοηθημάτων για μερικές από αυτές, γ) η επικληθείσα έλλειψη σκοπιμότητας αποφυγής της διαγωνιστικής διαδικασίας, δεν αναιρεί, κατά τα προεκτεθέντα, το γεγονός ότι ενόψει της μη προσμέτρησης του συνόλου των υπηρεσιών σίτισης, για το κρίσιμο χρονικό διάστημα, καταστρατηγήθηκε η διάταξη του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 και δεν εφαρμόστηκε η ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία, δ) αβασίμως γίνεται επίκληση της εξαιρετικής διαδικασίας του άρθρου 6 παρ. 10 του ν. 4412/2016 περί ανάθεσης μεμονωμένων τμημάτων και σύγκριση αυτών με το φυσικό αντικείμενο της .../2017 διαγωνιστικής διαδικασίας, το μεν διότι, η κρίσιμη αυτή διάταξη αφορά στην δυνατότητα απόσπασης ορισμένων τμημάτων

στο πλαίσιο της αυτής διαδικασίας (σχεδίου) ανάθεσης, ενώ, εν προκειμένω, υφίστανται δύο αυτοτελείς διαδικασίες ανάθεσης ήτοι, αφενός η .../2017 ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία (και δη διαδικασία με φυσικό αντικείμενο μη υποδιαιρούμενο σε τμήματα), αφετέρου οι επόμενες χρονικά αυτοτελείς και ανεξάρτητες διαδικασίες απευθείας ανάθεσης και συνοπτικού διαγωνισμού, το δε, διότι, η συνολική αξία των αποσπώμενων τμημάτων που ανατέθηκαν απευθείας ή με συνοπτικό διαγωνισμό υπερβαίνει το 20% της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων (412.320,10 ευρώ), στις οποίες έχει διαιρεθεί η κρίσιμη αγορά ομοιογενών υπηρεσιών και ε) αναποδείκτως το εκκαλούν ισχυρίζεται ότι θεωρήθηκαν τα οικεία χρηματικά εντάλματα, καθόσον μολονότι φέρει το βάρος απόδειξης των ισχυρισμών του (βλ. άρθρο 243 παρ. 1 του ν. 4700/2020), ουδέν σχετικό αποδεικτικό στοιχείο προσκομίζει.

35. Με τον δεύτερο λόγο έφεσης προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει το ουσιαστικό περιεχόμενο της αρχής της χρηστής διοίκησης και της εμπιστοσύνης. Προς υποστήριξη του λόγου έφεσης το εκκαλούν παραθέτει αφενός το περιεχόμενο των εν λόγω αρχών, αφετέρου επαναλαμβάνει τους διατυπωθέντες επί του πρώτου λόγου έφεσης ισχυρισμούς περί νόμιμης κατ'εξάιρεση ανάθεσης των κρίσιμων υπηρεσιών και περί μέριμνας για την μη διακοπή των υπηρεσιών σίτισης.

36. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αόριστος, διότι με την κρινόμενη έφεση δεν γίνεται επίκληση των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης περίπτωσης που υπάγονται στις προϋποθέσεις εφαρμογής των αρχών αυτών, ούτε μπορεί να συναχθεί με ποιον άλλο τρόπο θα μπορούσε να συντρέξει η εφαρμογή τους (βλ. ΕλΣυν Δέκατο Τμήμα Απόφαση 1492/2025, σκ. 28).

37. Με τον τέταρτο λόγο έφεσης, ο οποίος πρέπει να εξεταστεί ως τρίτος, το εκκαλούν ισχυρίζεται ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν αιτιολογείται με επάρκεια και με ειδικό τρόπο η παρατυπία στην οποία υπέπεσε το εκκαλούν ούτε τεκμηριώνεται η επιλογή της κατ'αποκοπή δημοσιονομικής διόρθωσης και του ποσοστού αυτής.

38. Ο λόγος αυτός παράσταται αβάσιμος, δοθέντος ότι στο σώμα της προσβαλλόμενης απόφασης περιέχεται τόσο το περιεχόμενο της παρατυπίας του

εκκαλούντος όσο και το επιτρέπον την κατ'αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση νομοθετικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, παρατίθεται ότι η δημοσιονομική διόρθωση επιβάλλεται κατ'εφαρμογή του ευρήματος 7 της .../31.1.2020 έκθεσης αποτελεσμάτων προγραμματισμένου ελέγχου, στην οποία και επιτρεπτός παραπέμπει, «(...) λόγω μη εφαρμογής του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 (...) Υπογραφή συμβάσεων χωρίς επαρκή κινητοποίηση του ανταγωνισμού, χωρίς να συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή γεγονότα και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ. Αναλυτικότερα η δημοσιονομική διόρθωση (...) επιβάλλεται λόγω μη τήρησης των αρχών του ανταγωνισμού, της πρόσβασης στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και της διαφάνειας και αντιστοιχεί στο 25% της συνολικής αξίας 412.320,10 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, των κάτωθι συμβάσεων (...) σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και με τα οριζόμενα στην με αριθμ. 2/40379/ΔΥΕΠ/19.4.2013 (ΦΕΚ Β 1076) απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (...)). Συνεπώς το εκκαλούν ηδύνατο να αντιληφθεί με σαφήνεια την αιτιολογία του καταλογισμού και να ασκήσει αποτελεσματικά τα δικαιώματά άμυνάς του, γεγονός που επιρρωνύεται και από τις ασκηθείσες, κατά τα προεκτεθέντα, αντιρρήσεις του κατά της προσβαλλόμενης απόφασης.

39. Με τον πέμπτο λόγο έφεσης που πρέπει να εξεταστεί ως τέταρτος προβάλλεται έλλειψη υπαιτιότητας του εκκαλούντος δοθέντος ότι όλες οι ενέργειές του ήταν απολύτως νόμιμες και απαραίτητες για την προσήκουσα και εύρυθμη λειτουργία του Πανεπιστημίου.

40. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος, δοθέντος ότι, κατά τα εκτεθέντα στην σκέψη 5, η επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων από τα όργανα της ΓΔΔΕ συναρτάται αποκλειστικά με την διαπίστωση μεμονωμένης ή συστηματικής παρατυπίας του ελεγχόμενου φορέα, ήτοι παράβασης διάταξης του εθνικού ή του κοινοτικού δικαίου με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο προϋπολογισμός του ελεγχόμενου φορέα ουδόλως δε συνδέεται με την υποκειμενική συμπεριφορά των οργάνων του τελευταίου.

41. Με τον τρίτο λόγο έφεσης που πρέπει να εξεταστεί ως τελευταίος, το εκκαλούν προβάλλει ότι η αναζήτηση του καταλογισθέντος ποσού παρίσταται δυσανάλογη και καταχρηστική, καθόσον η διόρθωση δεν τελεί σε συνάφεια και σχέση με την διαπιστωθείσα παρατυπία, προσβάλλουσα, κατά τούτο, την συνταγματική αρχή της αναλογικότητας.

42. Το Δικαστήριο, κατά μερική παραδοχή του λόγου αυτού, λαμβάνοντας υπόψη την φύση και την σοβαρότητα της διαπιστωθείσας παρατυπίας καθώς και το ότι: α) εκ της προαναφερθείσας παράλειψης των διαγωνιστικών διαδικασιών συντρέχει δυνητική, μη ευχερώς αποτιμητή, ζημία στον προϋπολογισμό του εκκαλούντος, β) η ζημία δε αυτή, ενόψει της βραχείας διάρκειας των κρίσιμων αναθέσεων, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, έχει ισχνό οικονομικό αντίκτυπο (αποτύπωμα) στον προϋπολογισμό του ελεγχόμενου φορέα, γ) η συμμετοχή των ίδιων επιχειρήσεων σε κάθε είδους διαδικασία του εκκαλούντος (διαγωνιστική και μη) για την ανάθεση των κρίσιμων υπηρεσιών καταδεικνύει, εκ των πραγμάτων, το μικρό μέγεθος της σχετικής αγοράς και την απουσία ευρύτερου ανταγωνισμού, δ) παρά τον διαπιστωθέντα πλημμελή προγραμματισμό των οργάνων του εκκαλούντος ως προς το έγκαιρο εκκίνησης των διαγωνιστικών διαδικασιών, δεν αποδείχθηκε, από τη συνεκτίμηση των στοιχείων του φακέλου, καταφανής πρόθεση αποφυγής των τελευταίων και ε) ο κανονιστικός νομοθέτης, λαμβάνοντας υπόψη το εύρος των δυνατών παρατυπιών στο πεδίο των αναθέσεων δημοσίων συμβάσεων στο παράρτημα Α' του Κανονισμού Επιβολής Δημοσιονομικών διορθώσεων (βλ. σκέψη 3) προέβλεψε την ευχέρεια επιβολής κατ' αποκοπή δημοσιονομικής διόρθωση σε ποσοστό από 2-25%, κρίνει ότι, η επιβληθείσα κατ' αποκοπή διόρθωση στο μέγιστο κανονιστικά προβλεφθέν ποσοστό του 25%, επί του ποσού των κρίσιμων αναθέσεων, παρίσταται δυσανάλογη σε σχέση με τα προαναφερθέντα κριτήρια που συνεκτιμήθηκαν και πρέπει αυτή να περιοριστεί σε ποσοστό 2% επί του προαναφερθέντος ποσού (412.320,10 ευρώ), ήτοι στο ποσό των 8.246,40 ευρώ.

43. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, γενόμενου δεκτού του τρίτου λόγου έφεσης, πρέπει η προσβαλλόμενη απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης να μεταρρυθμιστεί, ώστε το τελικώς καταλογιστέο ποσό να προσδιοριστεί στο ποσό

των 8.246,40 ευρώ, περαιτέρω, δε, πρέπει να συμψηφιστούν τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων (άρθρο 314 παρ. 2 του ν. 4700/2020).

44. Εξάλλου, ανεξαρτήτως της μη καταβολής δικαστικού ενσήμου κατ'άρθρο 313 παρ. 1 του ν. 4700/2020), το περιλαμβανόμενο στο δικόγραφο της ένδικης έφεσης αίτημα περί απόδοσης του ποσού της δημοσιονομικής διόρθωσης πρέπει να απορριφθεί ως αόριστο καθώς και αναπόδεικτο, δοθέντος ότι ουδέν στοιχείο καταβολής του ως άνω καταλογισθέντος ποσού προσκομίστηκε σχετικά.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει, την από 27.5.2022 (ΑΒΔ .../27.5.2022), έφεση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (νπδδ) με την επωνυμία «... Πανεπιστήμιο ...».

Μεταρρυθμίζει την ... ΕΞ 2022/5.4.2022 απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και προσδιορίζει το καταλογιστέο ποσό σε 8.246,40 ευρώ.

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε, σε διάσκεψη, μέσω της δημόσιας διαδικτυακής υπηρεσίας e-presence.gov.gr, την 24^η Μαρτίου 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΙΝΗ
ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΦΟΡΤΣΕΡΑ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου την 7^η Μαΐου 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΙΝΗ
ΦΟΡΤΣΕΡΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ